

RISALA YA MWENYEKITI WA TUME YA TAIFA YA UCHAGUZI

MHE. JAJI (R) JACOBS C. MWAMBEGELE

**KUHUSU UPIGAJI KURA KATIKA UCHAGUZI MDOGO WA
MADIWANI KATIKA KATA KUMI NA TATU (13) ZA TANZANIA
BARA UTAKAOFANYIKA TAREHE 13 JULAI, 2023**

Ndugu Wananchi;

Kama tunavyofahamu kesho Alhamisi tarehe 13 Julai, 2023 ni siku ya kupiga kura katika Uchaguzi Mdogo wa Madiwani. Uchaguzi huu mdogo unahuisha kata kumi na tatu (13) zilizopo katika Halmashauri kumi na mbili (12) za Tanzania Bara.

Kata hizo ni kama zifuatazo:-

NA.	MKOA	NA.	HALMASHAURI YA	KATA
1.	Tabora	1.	Wilaya ya Sikonge	Ngoywa
		2.	Wilaya ya Uyui	Kalola
2.	Tanga	3.	Wilaya ya Handeni	Sindeni
		4.	Wilaya ya Muheza	Potwe
		5.	Wilaya ya Korogwe	Kwashemshi
		6.	Wilaya ya Mkinga	Bosha
3.	Pwani	7.	Wilaya ya Kibiti	Mahege
4.	Simiyu	8.	Mji wa Bariadi	Bunamhala
5.	Kilimanjaro	9.	Wilaya ya Same	Njoro
				Kalemawe

NA.	MKOA	NA.	HALMASHAURI YA	KATA
6.	Njombe	10.	Wilaya ya Makete	Kinyika
7.	Morogoro	11.	Wilaya ya Kilosa	Magubike
8.	Katavi	12.	Wilaya ya Mpimbwe	Mbede

Ndugu Wananchi;

Katika Uchaguzi huu, jumla ya vyama vyaa siasa kumi na saba (17) vimesimamisha wagombea katika kata zinazofanya Uchaguzi. Vyama hivyo ni pamoja na:-

NA.	JINA LA CHAMA
1.	Alliance for African Farmers Party (AAFP)
2.	Alliance for Change and Transparency (ACT - WAZALENDO)
3.	African Democratic Alliance Party (ADA - TADEA)
4.	Alliance for Democratic Change (ADC)
5.	Chama Cha Kijamii (CCK)
6.	Chama Cha Mapinduzi (CCM)
7.	Civic United Front (CUF)
8.	Demokrasia Makini (MAKINI)
9.	Democratic Party (DP)
10.	National League for Democracy (NLD)
11.	National Reconstruction Alliance (NRA)
12.	Sauti ya Umma (SAU)
13.	Tanzania Labour Party (TLP)

14.	United Democratic Party (UDP)
15.	Union for Multiparty Democracy (UMD)
16.	United People's Democratic Party (UPDP)
17.	National Convention for Construction and Reform (NCCR - MAGEUZI)

Ndugu Wananchi;

Katika kipindi cha kampeni kilichoanza tarehe 01 Julai, 2023 na kumalizika hivi leo tarehe 12 Julai, 2023, tumeshuhudia vyama vyaa siasa na wagombea wao wakifanya kampeni kwa njia mbalimbali ili kutafuta uungwaji mkono. Kwa ujumla kampeni katika kata zote 13 zimefanyika katika hali ya amani, utulivu na kwa kuzingatia maadili ya uchaguzi ambayo wadau wake wakuu, yaani Vyama vyaa Siasa, Serikali na Tume tulikubaliana kuyafuata.

Tume inawapongeza wadau wote wakiwemo wapiga kura na wananchi wa kata zote 13 zenye uchaguzi kwa utulivu waliouonesha wakati wote wa kipindi cha kampeni.

Jumla ya wapiga kura **74,642** walioandikishwa katika Daftari la Kudumu la Wapiga Kura wanatarajiwaa kushiriki katika uchaguzi huu mdogo na jumla ya vituo **205** vyaa kupigia kura vitatumika.

Ndugu Wananchi;

Tume ya Taifa ya Uchaguzi inavikumbusha vyama vya siasa, wagombea, mawakala, wapiga kura na wananchi wote kwa ujumla kuzingatia mambo yafuatayo: -

- i) Kampeni za uchaguzi mdogo wa udiwani kwa kata 13, zinahitimishwa rasmi leo tarehe 12 Julai, 2023. Hivyo, Vyama vya siasa, wagombea na wafuasi wao hawatakiwi kufanya kampeni za aina yejote baada ya saa kumi na mbili kamili (12:00) jioni ya leo;
- ii) Alama za vyama vya siasa zinazoashiria kampeni kama vile vipeperushi, bendera, mavazi n.k. haviruhusiwi kutumika kesho tarehe 13 Julai, 2023 ambayo ni siku ya uchaguzi;
- iii) Upigaji kura katika maeneo yote ya uchaguzi, utafanyika katika vituo vile vilivyotumika wakati wa Uchaguzi Mkuu wa Mwaka 2020;
- iv) Vituo vya kupigia kura vitafunguliwa saa moja kamili (1:00) asubuhi na kufungwa saa kumi kamili (10:00) jioni. Iwapo, wakati wa kufunga kituo watakuwepo wapiga kura katika mstari ambao wamefika kabla ya saa kumi kamili (10:00) jioni katika mstari na hawajapiga kura, wataruhusiwa kupiga kura. Mtu yejote hataruhusiwa kujiunga katika mstari wa wapiga kura baada ya saa kumi kamili (10:00) jioni;
- v) Watakaoruhusiwa kupiga kura ni wale tu ambao wamo kwenye Daftari la Kudumu la Wapiga Kura kwenye kata husika na wana kadi zao za mpiga kura. Hata hivyo, Tume kwa kuzingatia masharti

- ya kifungu cha 62(1) cha Sheria ya Uchaguzi wa Serikali za Mitaa, Sura ya 292 imeruhusu wapiga kura ambao wamepoteza kadi zao au kadi kuharibika kutumia vitambulisho mbadala. Mojawapo ya kitambulisho mbadala ambacho mpiga kura anaweza kutumia ni; Pasi ya Kusafiria, Leseni ya Udereva au Kitambulisho cha Taifa kinachotolewa na Mamlaka ya Vitambulisho vya Taifa (NIDA);
- vi) Mpiga Kura aliyepoteza kadi yake au kadi yake kuharibika ataweza kuruhusiwa kutumia kitambulisho mbadala, iwapo tu; atakuwa ameandikishwa kwenye Daftari la Kudumu la Wapiga Kura na jina lake lipo katika orodha ya wapiga kura katika kituo anachokwenda kupiga kura. Aidha, majina yake yaliyopo katika Daftari la Kudumu la Wapiga Kura yafanane na yale yaliyopo katika kitambulisho mbadala;
 - vii) Katika kituo cha kupigia kura, kipaumbele kitatolewa kwa wagonjwa, watu wenye ulemavu, wazee, wajawazito na akina mama wanaonyonyesha watakaokwenda na watoto kituoni;
 - viii) Kwa mujibu wa maelekezo yaliyomo katika Maadili ya Uchaguzi ya mwaka 2020 ambayo yaliridhiwa na wahusika vikiwemo vyama vya siasa, mpiga kura atatakiwa kuondoka kituoni mara tu baada ya kupiga kura. Hivyo, Tume inawashauri wananchi kujiepusha na mikusanyiko katika maeneo ya vituo vya kupigia kura;

- ix) Vyama vyta siasa vinavyoshiriki katika uchaguzi vinao wajibu na haki ya kuweka mawakala katika vituo vyote vyta kupigia na kujumlishia kura, wajibu wa mawakala hao ni kulinda maslahi ya vyama vyao na wagombea. Pamoja na wajibu huo, Tume inawakumbusha mawakala hao, kuzingatia Sheria, Kanuni na Taratibu za Uchaguzi wakati wote wa utekelezaji wa majukumu yao vituoni; na
- x) Kutakuwa na majalada ya nukta nundu katika vituo vyta kupigia kura kwa ajili ya kuwawezesha watu wenye uoni hafifu na wenye ulemavu wa kuona kupiga kura bila usaidizi. Kwa wapiga kura wenye ulemavu wa kuona ambao hawawezi kutumia majalada, wataruhusiwa kwenda vituoni na watu watakaowachagua wenyewe kwa ajili ya kuwasaidia kupiga kura.

Tukumbuke kuwa njia kuu ya kuepuka vurugu katika chaguzi ni pamoja na wadau kuhakikisha hawaijihusishi na matukio yenye viashiria vyta uvunjifu wa amani. Hili litawezekana endapo kila mdau atatambua kuwa, jukumu la kulinda amani ya nchi yetu ni la kila mmoja wetu wakiwemo wananchi, vyama vyta siasa, wagombea na wadau wengine wa uchaguzi.

Hali kadhalika, Tume inawakumbusha wasimamizi wa uchaguzi, vyama vyta siasa na wagombea kuzingatia Sheria, Kanuni na Taratibu za Uchaguzi. Endapo malalamiko yoyote yatajitokeza, wahusika wanatakiwa kufuata taratibu za kuwasilisha malalamiko hayo, kama

ambavyo imeelekezwa na kuainishwa katika Sheria na Kanuni za Uchaguzi.

Mwisho, Tume inatoa rai kwa wapiga kura katika kata 13 zinazohusika na uchaguzi huu mdogo, kujitokeza kwa wingi kwenye vituo vyatupigia kura hapo kesho, ili kuwachagua viongozi wanaowataka.

KUMBUKA KURA YAKO NI SAUTI YAKO, NENDA UKAPIGE KURA

Imetolewa leo tarehe 12 Julai, 2023 na,

Jaji (R) Jacobs C. Mwambegele

MWENYEKITI

TUME YA TAIFA YA UCHAGUZI